

Duikvakantie Sulawesi 4 t/m 20 juni 2010

04-06-2010

Rond negen uur ontmoet ik op Schiphol mijn andere vijf medereizigers. Frank is onze instructeur en neemt zijn zoon Frenk mee. Joost, Barry en Henk kennen elkaar al van de duikreis naar Dahab, vorig jaar.

05-06-2010

De landing om 6 uur lokale tijd op Singapore verloopt vloeiend. De onstabiele cityhopper brengt ons rond half tien in de ochtend naar onze eindbestemming op Manado. Op Bahowo Lodge worden we welkom geheten door Paula en Phil en hun twee blonde labradors.

06-06-2010

Om tien uur rijden twee auto's ons in een kwartiertje naar het 5* duikcentrum Thalassa. Bij **'Raymonds'** maken we in 60 minuten een testduik. Mijn eerste duik in Indonesië voelt geweldig! Ik drift in het heldere, warme water langs de steile, diepe wanden die begroeid zijn met koraal en sponzen in allerlei kleuren, soorten en maten. De vissen heten ons hartelijk welkom. We zien o.a.: napoleon-fish, triggerfish, ghost-pipe, scorpion-leave-fish, mentis-shrimp, nemo, annemoon, blauwe zeester, lion-fish, mushroom-coral. En dan nog veel meer soorten die ik niet ken. Terug op het vaste land bij Thalassa nuttigen we een warme maaltijd in buffetvorm. Iedereen is enthousiast en vertelt

gretig wat 'ie allemaal gezien heeft.

De tweede duik is een muck-dive bij **Pete's Place**. De gids zoekt beheerst onder stenen en in gaten met zijn aanwijsijzer. Bij de zandbodem zijn veel 'verborgen' locals, want ik zie ze wegschieten, maar ze lijken er na opgelost in de omgeving. De zeepaardjes zijn spectaculair, evenals de porseleinen 'nietjes' van blauw/wit met twee gele openingen. Na 60 minuten en 18 meter diepte kom ik weer aan de oppervlakte. Na de terugtocht met de boot en de wandeling over de lange pier, hoeven we alleen maar thee in te schenken en van het cake-je te genieten, terwijl we toekijken hoe onze spullen worden verzorgd. Door de auto's worden we weer opgepikt en bij het zwembad van Bahowo-Lodge nemen we een deco-biertje in het zwembad.

07-06-2010

Frank stelt voor om mijn Advanced te gaan halen. Ik beloof dat ik vanavond de theorie van het diep- en nachtduiken doorneem en dan kan ik morgen aan de slag. Om 8 uur zitten we al op de boot op weg naar **Tanju Koppie**. Het duiken voelt heerlijk en ik zie een murene en nemo's. De steile wanden zijn begroeid met hard en zacht koraal die bezocht worden door scholen tropische vissen: groot en klein, bont en egaal. Het zweleve water is zeer helder en zelfs op deze diepte kan ik nog gemakkelijk 30 meter weggijken. Om half twaalf duik ik voor een uur het water in bij **Mandolin**. Ik zie een grote schildpad die zich niets van me aantrekt en rustig voort beweegt door het heldere water. We gaan met z'n allen met een flinke drift mee: heerlijk! Het

is net de Efteling, zoals ik voorbij drijf en alles goed in me opneem. Het is echt heel bijzonder om mee te maken! Het koraalrif van **Abang Point** gaat ook snel over in steile wanden van tientallen meters diep. Het is weer heel spectaculair met vele feestelijke vissen en alle vormen koraal. Zelfs bij de open zandvlaktes stoeien vissen met elkaar, wat een genot is om naar te kijken. De gids neemt me tegen het einde van de duik individueel mee, want ik ben erg spaarzaam met mijn lucht. Terwijl de meeste mannen de fles leeg lurken en gedwongen worden om naar de oppervlakte te gaan, kan ik gemakkelijk nog 15 minuten levelen en genieten van de onderwaterwereld, waar ik dan ook gretig gebruik van maak. Ja mannen, ik; als ervaren ambtenaar doe

alles langzaam: zelfs ademen! Na drie dagen is de groep aardig op elkaar ingespeeld. De mannen dachten in het begin rekening te moeten houden met een dame. Behalve schijten en boeren, pas ik me aardig aan.

08-06-2010

Na het ochtendritueel van ontbijten en pleite is het om tien uur tijd voor mijn eerste diepduik-skill. Om kwart over negen zakken buddy Henk en ik onder het toezicht van Frank af naar 30 meter. Daar vergelijken we de duikhorloges met elkaar en de geconstateerde afwijking wordt onder water op het leitje opgeschreven. Frank gaat erna met Barry en Joost naar 40 meter. Zij hebben een deep-specialty bij deze vakantie geboekt.

Als de hele club weer bijeen is, besluit de black-tip (haai) onze duik compleet te maken, door voor ons gezichtsveld door te zwemmen.

Na onze rusttijd en lunch aan de oppervlakte, laat ik me om half drie weer achterover het water invallen bij Tan Jung Pisok. Het zicht is nu wat minder, maar toch zeker nog 20 meter. Mijn tweede skill wordt de nachtduik. Om kwart over zes 's avonds is het hier al aardig donker.

09-06-2010

In de ochtend hebben we de big-fish-tour naar **Barracuda** bij Mantehage gearrangeerd. Als we nog maar 5 minuten onder water zijn, doet deze duikstek zijn naam al eer aan: we zitten tussen een school barracuda's: gaaf!? Nadat we een uurtje op de boot uitgerust hebben, rollen we om kwart voor twaalf bij **Ron's** voor de tweede keer vandaag het water in. Ik zie een black-fin-shark. Alles is weer even mooi en feestelijk onder water. Met mijn derde duik, in de middag, mag ik laten zien dat ik het PPB en de onderwaterfotografie beheers.

10-06-2010

Om 8 uur sjezen we alweer door het opspattende water naar het eiland **Banka**.

We spotten inimini zeepaardjes, vlak tafelkoraal waar haaitjes zich graag onder verstoppen, zacht koraal met heel mooie kleuren, diverse naaktslakken met felle kleuren plus korte gele wollige stekels passeren mijn zichtveld. Vóór dat we aan de tweede duik beginnen, navigeer ik, i.o.v. Frank, in een parallelbaan van 180 graden én in een vierkant van elk 90 graden zo, dat mijn eindpunt ook weer mijn vertrekpunt is. Dit resulteert in het feit dat ik geslaagd ben voor mijn 'Advanced'! Op een verlaten strand wordt door de bemanning de lunch geserveerd. Bij **Yuki** ga ik om drie uur 60 minuten kopje onder tot een diepte van 20 meter. Voor de eerste keer draag ik mijn 2mm shorty. Deze avond is weer zoals de meeste anderen: een gezellig samenzijn na

het dineren, terwijl we direct foto's bekijken op de pc en via de i-pod naar stevige muziek luisteren van o.a. Rammstein en Metallica.

11-06-2010

Joost en Barry sluiten met deze duik hun deep-specialty af. Ik mag ook mee naar het wrak, dat we via een boei naar beneden opzoeken: gaaf! De grote school barracuda's blijft gelukkig op redelijke afstand van me vandaan.

Tijdens de tweede ochtendduik stuiten we bij **Likuan I** op één grote en één héle grote schildpad. Tjee, wat een joekel! Ik verdenk deze ervan dat 'ie zich verstopt heeft tijdens de pre-historie en in de 21^e

eeuw uit z'n schuilkamer is gekomen. Na 36 minuten wordt deze bijzondere duik afgesloten.

Deze twee ochtendduiken zijn de laatsten op Bunaken.

Op weg naar Lembeh 12-06-2010

De enthousiaste chauffeurs van het NAD-resort pikken ons op en brengen ons in sneltreinvaart als kamikazepiloten naar **Lembeh**.

Aangekomen bij de kade, is het een drukte van jewelste. Overall hoor ik gillende kids aandacht trekken in het havenwater. Ik schiet wat foto's en stap snel in het bootje dat ons met een half uurtje naar het tweede onderkomen transporteert. Het NAD-resort ligt aan een privé strand met zwart lava-zand, omgeven door de ondoordringelijke jungle van hoge groene bomen.

13-06-2010

Bij een sprookjesachtige grotuitsparing, vlak onder de oppervlakte aan het einde van de duik, zien we iets heel bijzonders. Daar zit een rood, zacht, sponsachtig organisme verborgen, die over het fragiele lichaam felblauwe lichtflitsen afgeeft (= electric clamp) . Na anderhalf uur op de boot, ben ik weer uitgerust en duikel **bij Jahir II** om 11.13 uur weer met een volle fles een nieuw avontuur tegemoet. Veel zandcritters duiken snel het zand in als wij passeren, waaronder een stargazer. Verder zijn er ook weer de inimini kreeftjes, zeepaardjes en ander klein gespuis. Een hele speciale zeester met lange zwarte egelstekels en rood oplichtend neon-lijf met blauwe led-lampjes ligt versierd op de zandbodem: echt gaaf! Ik zou er uren naar kunnen kijken. De kleine Blue-ring-octopus wordt ongeveer 20 minuten door de camera (inclusief Frank) gevolgd. Deze schijnt heel bijzonder en heel giftig te zijn en dat maakt de duikstek bij **Serena** zo populair voor onderwaterfotografie.

Soms is het zicht minder dan 5 meter door de stroming. Ik voel ook koude thermo-climefrontjes langs mijn blote armen en benen glijden.

14-06-2010

Er bevindt zich bij **Makawide I** een hele grote sepia en kleine schooltjes lokale Lembeh-eminemonemy, hihi, anemoontjes. Na ruim een uur glijden we over een orangeroze deken van dikke draden van zacht koraal dat eruit ziet als een wollige uitnodigende beddensprei. Eenmaal aan boord kunnen we nu weer in het zonnetje een uurtje rusten. De orang-oetang-crab bij **Rojos**, doet zijn naam eer aan. Een verborgen inktvis wordt tot drie maal uit z'n schelp gelokt doordat de gids de 'mossel' voorzichtig open- en los trekt. Erg mooi om dit vanaf een afstandje gade te slaan. Zijn ronde zuignapjes zijn niet opgewassen tegen de kracht van de grote mensenhanden.

15-06-2010

Na het ontbijt-ritueel is dit keer **Batu Sander II** als duikstek aan de beurt.

Om tien voor negen zak ik naar de bodem op 26 meter. Een stekelige zeester wordt door de crab als schild gebruikt en deze wandelt met de ballast over de kale zeebodem en graaft zichzelf erna in het zand. Mijn volgende duik is mijn 50^e gelogde duik om 11.10 uur bij **Rojos**. De flamboiled cuttle-fish veranderd van kleur en is een lust om naar te kijken. Een blauwe kreeftje probeert zich te verstoppen op de lange, donkerrode, grote kronkelige zeeworm op de kale bodem. Het is erg leuk om zelf op onderzoek uit te gaan op de zandplaat, maar het zou makkelijker zijn als ik dit met een microscoop doe. De mandarin-fish komt alleen in Lembeh voor.

Alleen ná zonsondergang en vóór het donker komen ze uit het harde koraal tevoorschijn, dus dit is een heel bijzondere nachtduik bij Tan Jing Kusu. Wij liggen bij schemer om 17.19 uur op de loer en zien ze schuw tevoorschijn komen. Het mannetje paart er dan lustig op los en doet dit in rap tempo samen met de vrouwtjes, zwevend boven het koraal. De madarin-fishes hebben een geinig spits snuitje en 'propellers' langs hun lijfje. Ze hebben geel/oranje meander-kronkels door een zwarte lijn omrand op een blauw-groene lijfje. Ik heb het gevoel dat ik een kleurplaat aan het inkleuren ben, zo mooi!

16-06-2010

Vandaag las ik voor mezelf een rustdag in, want ik heb een pijnlijke, overbelaste kaak.

17-06-2010

Deze dag gaan we om 08.49 uur bij **Tan Jung Kubur** 70 minuten onder water op een diepte van 24.1 meter. Tijdens de koraal- en muck-dive zien we drie grote zeepaarden: een paarse, limoen-groene en een witte. Een Hypocampus is een klein geel zeepaardje, dat zich heel goed weet te verstoppen, maar de gids is niet gek en weet natuurlijk waar hij moet zoeken. De Youvenile bad-fish is een zwart baby-vleermuisvisje met een oranje randje wat als een blije vlindert rond fladderend. De verschillende gekleurde naaktslakken vallen erg op. Deze duik is weer een echt toppertje. Ik voel me als een vis helemaal thuis in het diepe water. Na een ingeplande rust ben ik er om elf uur weer klaar voor. Bij **TK-3** kan ik 70 minuten van het onderwaterwereldje genieten. Ik zie ghost-pipe, cow-fish, crocodile-fish, nudy-branche, yellow frog-fish, zwart-witte 'zebra'-kreeft,

scorpion-fish, poffer, zacht plus hard koraal en een fotogenieke nemo-fish die geen genoeg kan krijgen van de cam-shots tijdens deze muck-dive op 20 meter.

18-06-2010

De aller-, aller-, allerlaatste duik is om tien over elf bij **TBD**. Als cadeautje zie ik een roze met witte nudy-branche met gele tentakels. Drie undercover pigmey-sea-horses op de luchtige waaier lijken al bijna een gewoonte te worden, zoals Hollandse koeien in een groene wei. Met pijn in mijn hart (+ linkeroor) neem ik afscheid. Komen de krokodillentranen nu van het zoute water of heb ik toch gevoel en toon ik nu emotie?

Ik ben deze vakantie erg verwend en ga met mooie herinneringen in mijn hoofd aan boord. Met een kop koffie in mijn hand, laat ik alles op het dek, nog eens aan me voorbij gaan, terwijl we terug varen naar de kust.

19-06-2010

Om 10 uur worden wij met onze bagage opgepikt door de boot en varen na een week terug naar het vaste land. De auto brengt ons weer met hoge snelheid naar het vliegveld. Na een vlucht van drie uur is het op Singapore Airport ook nog zeven uur wachten, terwijl Oranje de WK-wedstrijd tegen Japan met 2-1 wint. Het vliegtuig gaat om 23.45 uur het luchtruim in. Ik probeer wat te rusten, terwijl ik onderuitgezakt een zere kont krijg en mijn enkels voel opzwellen.

20-06-2010

De klok is niet vooruit te branden, als ik , na de landing, bij de lopende bagageband op mijn duiktas sta te wachten .Ik neem afscheid van mijn reisgenoten en bedank ze een voor een voor hun gezelligheid. Het was een onvergetelijke ervaring !

Ingrid Bockting